

OMUL, CRIMINOLOGIA, ȘTIINȚA

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ

CHIȘINĂU, 2023

Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată,
Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova,
Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne,
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”,
Facultatea de Drept a Universității „Al. I. Cuza” din Iași (România),
Asociația Independentă de Criminologie,
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice,
Universitatea Americană din Moldova,
Federația Sindicatelor din Moldova „Sindlex”,
Agenția de Publicitate „Alvia Grup”,
Міжнародний Економіко-Гуманітарний Університет вимені академіка Степана Дем'янчука (Україна),
Одеський державний університет внутрішніх справ (Україна),
Ужгородський національний університет (Україна),
Видавничий Дім „Гельветика” (Україна)

SUB EGIDA
Academiei de Științe a Moldovei

OMUL, CRIMINOLOGIA, ȘTIINȚA

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ

24 MARTIE 2023

CULEGEREA COMUNICĂRILOR
(volumul I)

CHIȘINĂU, 2023

Omul, criminologia, știința. Culegerea materialelor științifice elaborate în baza comunicărilor de la *Conferința științifică internațională*, organizată cu ocazia aniversării a 40 de ani de activitate pe făgașul învățământului și științei și 65 de ani de viață a criminologului Valeriu Bujor, 24 martie 2023, Chișinău.

COORDONATORII EDIȚIEI:

1. Avornic Gheorghe,
doctor habilitat în drept, profesor universitar, Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”.
2. Bujor Valeriu,
doctor în drept, profesor universitar, Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată.
3. Gîrbu Olga,
magistru în drept, Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată.

COMITET ȘTIINȚIFIC:

Președinte: Bujor Valeriu, doctor în drept, profesor universitar.

Vice-președinte: Juc Victor, membru corespondent al AȘM, doctor habilitat în drept, profesor universitar.

Secretar: Gîrbu Olga.

Membrii:

1. Bogatyrev Ivan, doctor habilitat în drept, profesor universitar (Ucraina).
2. Brînza Serghei, doctor habilitat în drept, profesor universitar.
3. Buga Larisa, doctor în drept, conferențiar universitar.
4. Cojocaru Rodion, doctor în drept, profesor universitar;
5. Golovco Ecaterina, candidat în științe, conferențiar universitar (Ucraina).
6. Dunea Mihai, doctor în drept (România).
7. Grecu Raisa, doctor habilitat în drept, conferențiar universitar.
8. Gurev Dorina, doctor în drept, conferențiar universitar.
9. Kulyk Liudmyl, doctor în drept, conferențiar universitar (Ucraina).
10. Maksym Korniienko, doctor habilitat în drept, profesor (Ucraina).
11. Preda Aura, doctor, conferențiar universitar (România).
12. Stati Vitalie, doctor în drept, profesor universitar.

COPERTA ȘI ASISTENȚĂ COMPUTERIZATĂ: Gîrbu Olga

Autorii poartă răspundere pentru conținutul textului prezentat!

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova

„*Omul, criminologia, știința*”, conferință științifică internațională (2; 2023; Chișinău). *Omul, criminologia, știința*: Conferința științifică internațională, [ediția a 2-a, Chișinău], 24 martie 2023: Culegerea comunicărilor/ coordonatorii ediției: Avornic Gheorghe [et al.]; comitet științific: Bujor Valeriu (președinte) [et al.]. – Chișinău: Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată, 2023.

ISBN 978-9975-3418-5-1.

Cerințe de sistem: PDF Reader.

Vol. 1. – 2023. – 801 p.: fig., tab. – Antetit.: Inst. de Științe Penale și Criminologie Aplicată [et al.], sub egida Academiei de Științe a Moldovei. – Texte: lb. rom., engl., rusă etc. – Rez.: engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – ISBN 978-9975-3418-6-8 (PDF).

34(082)=00

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВІКТИМОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗАПОБІГАННЯ ВЧИНЕННЮ КРАДІЖОК З АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ

БОРОНЦОВ Андрій,

канд. наук, доцент, Одеський державний
університет внутрішніх справ, Україна,
ORCID ID: 0000-0002-4319-6192

Summary: Prevention of self-interested criminal offenses is one of the most urgent problems of today. Ukraine is paving the way to its transformation into an independent democratic, legal and European-integrated state. Along with a number of positive developments on this path, there are also many difficulties.

Ensuring adequate victimological measures to protect citizens from criminal offenses is equally relevant both for countries experiencing the exacerbation of political, economic and social contradictions, and for states with a developed economy.

Key words: victim of a criminal offense, victimhood, victim situation, classification of victims, victimological prevention.

Задля об'єктивного дослідженого механізму загалом, необхідно вивчати не тільки особистість злочинця, а також і його жертву (потерпілого). Відповідно є переконливість, що чимало кримінальних правопорушень демонструють нам настільки має місце значимий внесок жертви кримінального правопорушення в те, що сталося, і те що кримінальне правопорушення є наслідком дій саме пари – злочинець і його жертва (об'єктивний або/чи суб'єктивної зв'язок).

Саме головне, що зазвичай носить масовий характер різнопланового і в тому числі детермінації в самій жертві механізму кримінальної протиправності призвели до проявів порівняно нового напрямку в кримінологічній науці, яке отримало назву „віктимологія” [1, с. 9; 2, с. 14].

Щодо основного, то головними аспектами віктимологічної профілактики вчинення крадіжок з автомобільного транспорту насамперед слід вважати: поведінка жертви має істотний вплив на мотиваційну готовність щодо проявів злочинної поведінки. Вона може поліпшувати та навіть провокувати його вчинення і навпаки, оптимальна поведінка може стати відтворенням злочинного прояву або зведення його ймовірності до мінімуму (або нанівець) чи навіть дозволяє відвернути істотні негативні наслідки кримінального правопорушення; ймовірність стати жертвою кримінального правопорушення зазвичай залежить від особистого (особливого) феномену, – віктимності [1, с. 13].

Людина завжди оцінюється з тієї точки зору, наскільки є висока ймовірність її перетворення на жертву. Саме ця ймовірність визначає її віктимність (чим більше ймовірність, тим вище і її віктимність). Віктимність, – це саме властивість конкретної особи, її соціальна роль та статус або її насамперед конкретна життєва ситуація, яка провокує чи поліпшує створення предкримінальну або кримінальну поведінку. Відповідно до цього, слід виділяти насамперед: особистісну, рольову і ситуативну віктимність зазначеного кримінального правопорушення.

Віктимність особи, як за загальними визначеннями, так і в даному випадку, залежить від низки факторів, зокрема: а) особистісних характеристик; б) правового статусу особи, особливостей виконання його функцій у суспільстві, матеріальної забезпеченості та рівня захищеності; в) ступеня конфліктної ситуації, особливостей місця і часу, в яких ця ситуація розвивається та діє [3, с. 199-120]. Впливаючи на віктимності (наприклад, цикл передач в засобах масової інформації як діяти в типових ситуаціях з метою мінімізації ступеня вірогідності стати жертвою викрадання) ми мо-

же мати змогу знижувати її, і тим самим впливати на вчинення не тільки цього кримінального правопорушення, а й на злочинність загалом.

У цілому аспекті жертви мають різноманітний характер – від абсолютно нейтрального до максимально провокуючого (підштовхувального) щодо вчинення злочинного прояву.

Зазвичай, поведінка жертви під час вчинення крадіжки з автомобільного транспорту не пов'язана з насильницькими проявами як злочинця, так і потерпілого. Однак, життєва ситуація може змінюватися, і така протилежна поведінка, що складається за певних обставин стає вирішальною задля змінення дій злочинця від корисливого на корисливо-насильницьке (наприклад, підштовхувальна (провокуюча) поведінка жертви, яка не пов'язана із застосуванням насильства, посилюється при грубому ставленні, образі та інших подібних дій провокуючого характеру та неминуче має трансформування корисливого в корисливо-насильницьке посягання (грабіж, розбійний напад тощо).

Заподіяння відповідної шкоди жертві кримінального правопорушення може статися і в наслідок необачливих дій, через вивернуту оцінку ситуації, та як наслідок – неправильна поведінка. До ситуацій, в яких поведінка жертви створює об'єктивну можливість вчинення кримінального правопорушення, слід віднести також випадки відсутності протистояння, необхідної відвертої реакції на злочинні або інші протиправні дії (наприклад, всепрощення: вкрали, та і хай йому грець). Нажаль, в даному випадку це підвищує рівень латентності...

Поряд з цим, значущою в цьому аспекті може бути також і позитивна (нейтральна) поведінка жертви. Вона полягає в тому, що жертва не створює детермінації вчинення кримінального правопорушення (не залишає свої речі без нагляду, не демонструє заможність, турбується про їх збереження тощо), тобто між діями жертви та злочинця немає прямого причинно-наслідкового зв'язку.

При всьому розмаїтті поведінкових (а іноді неминучих) реакцій жертв під час вчинення таких кримінальних правопорушень слід виділити в них щось типове або неминуче, що повторюється, тобто підштовхує на необхідність класифікувати ситуації, в яких жертви виступають значимо в кримінологічному плані.

Так, в залежності від поведінки жертви слід виділити наступні види ситуацій:

1. Ситуації провокуючи-підштовхувального характеру з негативною поведінкою жертви, які об'єктивно підводять чи штовхають злочинця на вчинення кримінального правопорушення. У цих ситуаціях поведінка жертви полягає у повільній доступності злочинця щодо заволодіння майном (наприклад, водій залишив автомобіль на стоянці та забув зачинити або поставити його на сигналізацію і в салоні цінні речі лежать на відному місці, тобто є відносно повільний доступ до них).

2. Ситуації сприятливого характеру з позитивною поведінкою жертви. Вона не є провокуючою, а об'єднують злочинця та жертву саме місцем вчинення кримінального правопорушення (наприклад, залишення автомобіля з цінними речами на стоянці біля супермаркету, під'їзду багатоповерхівки на відносно тривалий час тощо).

3. Ситуації, в яких поведінка жертви створює об'єктивну можливість вчинення кримінального правопорушення, хоча і не має підштовхувально-провокуючого характеру (наприклад, водій автомобіля який надмірно довіряє пасажирові якого він підвозить чи може знайом з ним. Не побоюється залишати його одного в автомобілі під час зупинки тощо).

4. Замкнуті (не можливість людини концентрувати свою психологічне ставлення, увагу та уявлення щодо конкретних життєвих ситуацій). Дії жертви спрямовані на заподіяння шкоди собі самій, без безпосереднього втручання злочинця (наприклад, нервовий зрив, сварка тощо).

5. Ситуації, в яких поведінка жертви зовсім нейтральна, з точки зору впливу на поведінку злочинця та заподіяння суспільно небезпечної шкоди (наприклад, є сигналізація в автомобілі, перебуває на охоронюваній стоянці або охоронюваному гаражі, однак від крадіжки це не врятувало) [1,

c. 44-56, 251-252].

Віктимна поведінки, нажаль, притаманна для переважної більшості жертв (потерпілих) цього кримінального правопорушення та дозволяє надати поряд з цим іншу класифікацію. Підставами для такого є: стать, вік, професійна приналежність, морально-психологічні особливості особи. Вона надає можливість скласти особистісно-віктимологічну типологію.

Класифікація за статтю важлива не тільки тому що жертвами цього кримінального правопорушення може бути будь-яка особа, а в наслідок окремих елементів, характеру поведінки, типового для ситуацій в яких спричиняється шкода (наприклад, автомобіль стоїть на стоянці в якому за кермом сидить жінка в тфлях на високих підборах і на передньому пасажирському сидінні лежить її сумка в якій водійські права, технічний паспорт на автомобіль, гаманець, мобільний телефон тощо. Злочинець в цьому випадку уявляє собі, що після викрадання її сумки, навіть і в тому випадку коли вона відразу зрозуміє що відбулося, наврядче зможе наздогнати його).

Класифікація ж за віком необхідна тому, що в залежності від нього підвищується рівень віктимність (насамперед це стосується неповнолітніх, осіб літнього і похилого віку). В цьому випадку слід розробляти, застосовувати та постійно удосконалювати спеціальні заходи віктимологічної профілактики.

Професійне становище або професійні обов'язки також можуть обумовлювати підвищену віктимність і ця класифікаційна ознака стає все більш актуальною. Достатньо наголосити, що до традиційних підвищено-віктимних професій додалися й інші (наприклад, заняття бізнесом, збільшення вантажних перевезень тощо).

Безумовно, має сенс класифікація жертв за ознаками їх ставлення щодо заподіяння шкоди та насамперед щодо їх морально-психологічних особливостей. У механізмі вчинення цього кримінального правопорушення «працюють»: сміливість і доброта; передбачливість і довірливість; недовірливість і пасивність; розсудливість і ввічливість; хоробрість і боягузтво; фізична сила і слабкість тощо. Всі ці якості проявляються в поведінці та за певних обставин можуть сприяти або перешкоджати вчиненню крадіжки. Класифікація жертв за такими ознаками необхідна, в першу чергу, для характеристики видів кримінальних правопорушень, в яких зазначені риси жертв складають основу способу та форми його вчинення або виступають у вигляді його підстави.

Здебільшого, за такими особистісними характеристиками жертв слід виділити: некритичні жертви, для яких характерні необачливість, невміння правильно оцінити життєві ситуації та нейтральні жертви – це ті, хто ніяк не сприяли вчиненню проти них кримінального правопорушення.

Дана класифікація таких жертв, як і інші, необхідні не тільки для їх вивчення, але більш за все задля організації спеціального напрямку попереджувальної діяльності – віктимологічної профілактики такого виду крадіжок.

У віктимологічній, як власне і у всій спеціально-кримінологічній профілактиці виділяють два напрямки попереджувальних заходів:

- віктимологічний (на всіх їх етапах – від формування особистості з підвищеними віктимними якостями до віктимогенно-предкримінальних);
- безпосередньо потенційних та реальних жертв як на індивідуальному (індивідуальна віктимологічна профілактика), так і груповому рівні (загальна або індивідуально-групова віктимологічна профілактика) [1, с. 76-85; 3, с. 124-127].

Щодо першого напрямку слід належним чином приділяти заходам, які спрямовані на усунення віктимно-небезпечних ситуацій (патрулювання, технічні пристрої охоронного призначення, покращення організації дорожнього руху, залучення громадських організацій тощо).

Здійснюючи профілактику другого напрямку слід здійснювати заходи виховного впливу, зокрема: професійне навчання, правова пропаганда, доведення до населення про найбільш дієві спеціальні засоби захисту майна від викрадань тощо.

Загалом, віктимологічний напрямок впливу на злочинність є одним з найбільш гуманних та перспективних. Він не вимагає істотних матеріальних витрат і, базуючись на притаманному всім людям прагненні щодо самозбереження має хіба що внутрішнє джерело розвитку. Цей напрямок знайшов істотну підтримку вченими, громадськістю та правоохоронними органами в останні часи [1, с. 252-257; 4, с. 137].

На останнє зазначимо, що наявність у особи дорогого (престижного) автомобіля, різноманітних гаджетів в ньому (навігатор, радар, телевізор, реєстратор тощо) підвищують рівень віктимності та високу латентність цього кримінального правопорушення. Відповідно, до громадян слід доводити переконливі приклади руйнування помилкових стереотипів суспільної думки та свідомості, які нерідко призводять до неочікуваних або негативних наслідків.

Бібліографічні посилання:

1. Віктимологія. Навч. посіб. В.В. Голіна, Б.М. Головкін, М.Ю. Валуйська та ін., за ред. В.В. Голіни і Б.М. Головкіна, Право, Харків, 2017. 308 с.
2. *Кримінологія, підручник*. А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін., За заг. ред.. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова, 2-ге вид., перероб. та допов., Право, Харків, 2018. 416 с.
3. *Кримінологія, підручник*. О.М. Джужа, В.В. Василевич, В.В. Черней, С.С. Чернявський та ін., за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В.В. Чернея, за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О.М. Джужі, Нац. акад. внутр. справ, Київ, 2020. 612 с.
4. Острогляд О.І. *Віктимологічна характеристика корисливих злочинів проти власності у великому місті причорноморського регіону: урбаністичний і регіональний вимір*. В: Південно-український правничий часопис, №4, Ч. 1, ОДУВС, Одеса, 2019. с. 134-138.

SECȚIUNEA I
CRIMINOLOGIE ȘI PREVENIREA CRIMINALITĂȚII

(panelul „B”)

1.	BENCHECI Marcel – IMPACTUL RĂZBOIULUI RUȘO-UCRAINEAN ASUPRA SECURITĂȚII REPUBLICII MOLDOVA	224
2.	CUCIURCĂ Angela – IMPACTUL SOCIETĂȚII CIVILE ȘI A MASS-MEDIEI ÎN COMBATETEREA CORUPȚIEI	230
3.	FRANȚ Ancuța Elena – PREVENIREA ACCIDENTELOR RUTIERE: UN TEST DE MATURITATE PENTRU SOCIETATEA UMANĂ	235
4.	HRYTSAI Serhii – DIRECTIONS IN PREVENTING AND COMBATING THE ILLEGAL USE OF CRYPTOCURRENCIES	243
5.	VASILOI Djulieta – ABORDĂRI ACTUALE ALE VIOLENȚEI ASUPRA FEMEILOR	247
6.	БЕНЬКІВСЬКИЙ Володимир – ОКРЕМІ КРИМІНОЛОГІЧНІ ТЕОРІЇ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ	252
7.	БОЧАРОВА Наталія, ШКАБАРОВ Вероніка, ПАЛЄЄВА Юлія – ДО ПИТАННЯ ПРО УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ У ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	254
8.	БУДЯЧЕНКО Ольга – СПЕЦИФІКА ОСОБИСТІСНИХ ВІДХИЛЕНЬ НЕПОВНОЛІТНІХ ЗЛОЧИНЦІВ З КОРИСЛИВОЮ ОРІЄНТАЦІЄЮ ДО СОЦІАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА	257
9.	ВАЙДА Тарас – ВИЗНАЧЕНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ВИСОКОЮ ПРІОРИТЕТНІСТЮ ОЦІНЕНИХ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ПРОТИДІЇ НЕГАТИВНОМУ СОЦІАЛЬНОМУ ЯВИЩУ У ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	260
10.	ВОРОНЦОВ Андрій – ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВІКТИМОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗАПОБІГАННЯ ВЧИНЕННЮ КРАДІЖОК З АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ	264
11.	ГЛИНСЬКА Наталія – ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ: ПИТАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ	268
12.	ГОЛІНА Володимир – КОМПЛЕКСНІСТЬ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО НАПРЯМУ ЗАПОБІГАННЯ АВТОТРАНСПОРТНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ	273
13.	ГОРЛАЧУК Олексій – ДЕТЕРМІНАНТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	276
14.	ДАНИЛЬЧЕНКО Юрій – ОСОБЛИВОСТІ ДЕТЕРМІНАЦІЇ ПОРУШЕННЯ ЧИННИХ НА ТРАНСПОРТІ ПРАВИЛ В УКРАЇНІ	280
15.	ДЕНИСОВ Сергій, ТИМЧУК Олексій – ДЕЯКІ КРИМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ТЕОРІЇ АНОМІЇ	284
16.	ДЕНИСОВ Сергій, ЗАЙКА Дмитро – КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ДИТЯЧОЇ ПОРНОГРАФІЇ ЗА СТ. 301-1 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	289
17.	КОМАРИНСЬКА Юлія – СИНЕРГІЧНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА МЕТОДИКИ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ДОМАШНІМ НАСИЛЬСТВОМ	293
18.	КРАВЧЕНКО Олена, ТРЕГУБЕНКО Марина – ІСТОРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СМЕРТНОЇ КАРИ	297
19.	ХРИСТИЧ Інна – КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ АВТОТРАНСПОРТНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	300
20.	ІАКОВЕЦ Ірина – THRESHOLD AMOUNTS OF NARCOTIC DRUGS FOR CRIMINAL LIABILITY	304
21.	ЯСІНЬ Ілона – ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ	307

SECȚIUNEA II
ȘTIINȚELE NON-PENALE LA PREVENIREA CRIMINALITĂȚII

(panelul „A”)

1.	BULAI Iurie – PARTICULARITĂȚILE LEGALE ȘI TACTICE A PROTECȚIEI MARTORILOR, VICTIMELOR ÎN CADRUL PROCESULUI PENAL	312
2.	CERNOMOREȚ Sergiu, FAIGHER Anatolie – UNELE REFLECȚII PRIVIND INFRAȚIUNILE ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII CIRCULAȚIEI RUTIERE	318
3.	СІОБАНУ Ігор, СОТРУТІА Артур – СИСТЕМУ ПЕНІТЕНЦІАРЕЛОУ В СПАЦІУ РОМАНЕСКУ В СЕК. XIV-XX	324
4.	СОЈОСАРУ Radion, JITARIUC Vitalie – PRINCIPIUL LEGALITĂȚII PENALE – ELEMENTE DE CONȚINUT ȘI TENDINȚE EVOLUTIVE	328
5.	СОРЕȚCHI Stanislav – EXCESUL DE AUTOR: NOȚIUNE, FORME, REGULI DE CALIFICARE	337
6.	COVALCIUC Ion – DREPTUL LA VIAȚĂ – INVESTIGAȚII EFICIENTE PRIN PRISMA JURISPRUDENȚEI CIEDO	343
7.	DUMNEANU Ludmila, ȘTEFĂNOAIA Mihai – UNELE ABORDĂRI CU PRIVIRE LA ELEMENTUL MATERIAL AL FAPTELOR DE TRAFIC ILICIT DE DROGURI	348
8.	ULIANOVSKI Xenofon – PROTECȚIA JURIDICO-PENALĂ A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR LA NIVEL INTERNAȚIONAL ȘI REGIONAL	353
9.	UTKINA Maryna – INVESTIGATING THE DETERMINANTS OF EFFECTIVE FINANCIAL MONITORING	362
10.	VOLOSHANIVSKA Tetiana, FEDOROV Ihor – CRIMINAL ASPECTS OF THE INVESTIGATION OF COLLABORATIVE ACTIVITIES	364
11.	ZOZULIA Ihor, STOROZHENKO Vileta – THE LATEST METHODS OF MODERN CRIMINALISTICS	367
12.	АВДЄЄВА Галина – ЦИФРОВІ ДОКАЗИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	370
13.	БОГАТИРЬОВ Іван – СТВОРЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ТРИБУНАЛУ В УКРАЇНІ: МІФ ЧИ РЕАЛЬНІСТЬ	375
14.	ГАМАЛЮК Богдан, СЕМЕНЮК Іван – МОРАЛЬНІ АСПЕКТИ У ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА	377
15.	ГАРАСИМІВ Олена, РЯШКО Олена – ПРОБЛЕМИ РОЗСЛІДУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ЗРАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	382
16.	ГУТНИК Аліна – КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОЛАБОРАНТА-ОСВІТЯНИНА	385
17.	ДЕРЕВ'ЯНКО Світлана – ДОСЛІДЖЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ГАЛУЗІ КРИМІНАЛІСТИКИ	389
18.	ОРЛОВСЬКА Наталія, ДЕРМЕНЖИ Мілісента – БОЙОВИЙ ІМУНІТЕТ ЯК КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА НОВЕЛА ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ У ЗАПОБІГАННІ ВІЙСЬКОВІЙ ЗЛОЧИННОСТІ	393
19.	КАПУСТІНА Надія – ПРОЦЕСУАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА ДЕРЖАВНОГО ПРИМУСУ	397
20.	КОЛОДЯЖНИЙ Максим – ВІЙНА І ЗЛОЧИННІСТЬ В УКРАЇНІ: ТОЧКИ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ДОТИКУ	401
21.	КУБАРЄВ Іван, БАРГАН Сергій – ТАКТИКА ДОПИТУ: МЕТОД НАУКОВОГО АНАЛІЗУ КОНТЕНТУ SCAN	405
22.	КОСТЮКЕВИЧ Олександра, КУПЕЛЬСЬКИЙ Олександр – МЕДИЧНІ МЕТОДИ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ МИНУЛИХ СТОЛІТЬ ТА НОВІ НАУКОВІ ПІДХОДИ БОРІТЬБИ З КРИМІНАЛЬНИМИ ПРАВОПОРУШЕННЯМИ	408
23.	ЛЕГА Ольга, ЧЕРНЕНКО Ксенія – ЕКСПЕРТИЗА ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК СКЛАДОВА ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ПОДАТКОВИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	412
24.	МАРТИНЕНКО Наталія – ПРИНЦИПИ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	417